

Dnr KS 2022-00561

§ 186 Svar på remiss av utökat informationsutbyte mellan myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Förvaltningens synpunkter utgör Haninge kommuns remissvar.

Sammanfattning av ärendet

Haninge kommun har beretts tillfälle att besvara en remiss från Finansdepartementet avseende utökat informationsutbyte mellan myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor.

Utredningen anser att statliga och kommunala myndigheter samt de som jämföras med myndigheter enligt offentlighets- och sekretesslagen bör ges förutsättningar att utbyta sekretessbelagda uppgifter i större utsträckning än i dag. Det bedöms finnas ett omotiverat glapp mellan de undersökta statliga myndigheternas uppdrag och de rättsliga förutsättningarna för att genomföra det.

Utredningen föreslår bland annat att en generell sekretessbrytande bestämmelse införs, att en utökad uppgiftsskyldighet sker i vissa fall samt utökat elektroniskt informationsutbyte sker mellan myndigheter.

Kommunstyrelseförvaltningen ställer sig bakom förslaget.

Yrkande

Sven Gustafsson (M) meddelar att Moderaterna inte deltar i beslutet.

Christian Lindefjärd (SD) meddelar att Sverigedemokraterna inte deltar i beslutet.

Handlingar i ärendet

- Ärendets tjänsteskrivelse, 2022-10-06

- Remiss ”Utökat informationsutbyte” Ds 2022:13 Regeringskansliet, Finansdepartementet; <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2022/07/ds-202213/>

Beslutet skickas till: Finansdepartementet

Svar på remiss av utökad informationsutbyte mellan myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Förvaltningens synpunkter utgör Haninge kommuns remissvar.

Sammanfattning av ärendet

Haninge kommun har beretts tillfälle att besvara en remiss från Finansdepartementet avseende utökad informationsutbyte mellan myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor.

Utredningen anser att statliga och kommunala myndigheter samt de som jämställs med myndigheter enligt offentlighets- och sekretesslagen bör ges förutsättningar att utbyta sekretessbelagda uppgifter i större utsträckning än i dag. Det bedöms finnas ett omotiverat glapp mellan de undersökta statliga myndigheternas uppdrag och de rättsliga förutsättningarna för att genomföra det.

Utredningen föreslår bland annat att en generell sekretessbrytande bestämmelse införs, att en utökad uppgiftsskyldighet sker i vissa fall samt utökad elektroniskt informationsutbyte sker mellan myndigheter.

Kommunstyrelseförvaltningen ställer sig bakom förslaget.

Ärendet

Haninge kommun är remissinstans på departementsskrivelsen Utökad informationsutbyte mellan myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor. Utredningen menar att det finns behov av ändrade regler för sekretess eller behandling av personuppgifter för att få till stånd ett mer ändamålsenligt och effektivt informationsutbyte. Detta samtidigt som behovet av skydd för den enskildes personliga integritet beaktas.

Rapporten menar att det framför allt är rättsliga hinder som begränsar eller hindrar ett ändamålsenligt informationsutbyte mellan myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor. Även hinder avseende tekniska förutsättningar och tillämpning av regelverk förekommer.

Utredningen anger att arbetslivskriminaliteten är omfattande och ett växande problem i samhället, vilket kan påverka förtroendet för den offentliga förvaltningen. Ett effektivt och ändamålsenligt informationsutbyte är därför betydelsefullt, inte bara ur ett statsfinansiellt perspektiv, utan också för att upprätthålla förtroendet för det allmänna och gemensamma.

Utredningen föreslår införande av en generell sekretessbrytande bestämmelse som innebär att myndigheter, kommuner och andra organ som omfattas av offentlighets- och sekretesslagen kan utbyta uppgifter om enskilda som behövs för att säkerställa korrekta beslutsunderlag och göra efterkontroller. Utredningen menar att ett visst intrång i den personliga integriteten är nödvändigt för att kunna upprätthålla viktiga samhällsfunktioner. Det bedöms inte vara en framkomlig väg att använda samtycke som grund för personuppgiftsbehandlingar i samband med ett utökat informationsutbyte.

Utredningen menar att den inskränkning av det kommunala självstyret som den föreslagna underrättelseskyldigheten ger upphov till är marginella, framför allt då det handlar om ett slags informationsutbyte som förekommer redan i dag. Utredningen anser att det saknas alternativ som kan väntas uppnå samma resultat och som är mindre ingripande för kommunernas del.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft 2023-07-01.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kommunstyrelseförvaltningen delar uppfattningen att arbetslivskriminalitet behöver stävjas, då den medför felaktigt uttag av resurser ur det offentliga och därmed kan urholka förtroendet. Inom flera förvaltningar i kommunen pågår olika typer av insatser i syfte att bland annat hindra felaktiga utbetalningar eller otillåten påverkan.

Förvaltningen delar utredningens beskrivning av att bland annat sekretessbestämmelser och olika tekniska lösningar kan vara hindrande i informationsutbyte mellan olika myndigheter i dagsläget. Vad gäller tekniska lösningar förordar förvaltningen en standardiserad teknisk lösning för att enkelt och säkert hantera elektroniskt utbyte av information.

Ekonomiska konsekvenser

En möjlig effekt av utredningens förslag är att färre personer på sikt beviljas ersättning från statliga ersättningssystem. Detta skulle kunna innebära att dessa personer istället söker ekonomiskt bistånd från kommunen, vilket därmed skulle medföra ökade kostnader. Till detta kommer möjliga kostnader för utbildning och förvaltning av möjliga tekniska lösningar för att hantera det föreslagna informationsutbytet.

Utredningen menar att de eventuellt ökade kostnaderna för kommunerna inte är en konsekvens av utredningens förslag i sig, utan kommer av den rådande ansvarsfördelningen. Utredningen menar därmed att kommunerna inte ska kompenseras ekonomiskt från staten. Vidare anför utredningen en möjlig kostnadsminskning då förekomsten av felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd skulle kunna minskas.

Kommunstyrelseförvaltningen delar inte utredningens bedömning i denna del. Dock bedöms de ökade kostnaderna som förslagen skulle kunna innebära för kommunen inte vara möjliga att uppskatta i detta skede.

Underlag för beslut

- Ärendets tjänsteskrivelse, 2022-10-06
- Remiss "Utökat informationsutbyte" Ds 2022:13
Regeringskansliet, Finansdepartementet;
<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2022/07/ds-202213/>

Beslutet skickas till:

Finansdepartementet

Magnus Gyllestad
Kommundirektör

Anna Berglund
Avdelningsdirektör